

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/8/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120263496
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:6120263496.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Jozef Mačej a sudkýň: JUDr. Katarína Slováčková a JUDr. Ľuboslava Vanková v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., IČO 35 697 270, so sídlom Metodova 8, Bratislava, zastúpený splnomocnencom: Bobák, Bollová a spol., s.r.o., IČO 35 855 673, so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, Bratislava, proti žalovanému: B. W., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, B. K. R., o zaplatenie 334,24 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 8Csp/29/2020-112 zo dňa 8.2.2021 vo výrokoch II., III., takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku II. **p o t v r d z u j e.**

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o nároku na náhradu trov konania **m e n í t a k**, že žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 3,36 %.

III. Žalovanému sa **n e p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom označeným v záhlaví súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 172,74 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 172,24 eur od 30.12.2018 do zaplatenia, výrokom II. žalobu o zaplatenie sumy 161,50 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 161,50 eur od 30.12.2018 do zaplatenia zamietol a výrokom III. priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 51,68 % z priznanej sumy, ktorú je povinný zaplatiť žalovaný k rukám právneho zástupcu žalobcu s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté uznesením vyššieho súdneho úradníka, po právoplatnosti tohto rozsudku. Dopĺňacím rozsudkom č. k. 8Csp/29/2020-155 zo dňa 10.1.2022 súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 51,00 Eur od 30.12.2018 do zaplatenia.

2. Rozsudok označený v záhlaví súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 53 ods. 1, § 53 ods. 2, ods. 4 písm. k), § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Dopĺňací rozsudok č. k. 8Csp/29/2020-155 zo dňa 10.1.2022 súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobca a žalovaný ako účastníci podpísali dňa 3.12.2017 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. A11776835. Dňa 3.12.2017 podpísali strany

v súvislosti so zmluvou listinu s názvom „Dodatok k Zmluve o poskytovaní verejných služieb“. Žalobca poskytol žalovanému elektronické komunikačné služby za cenu vo výške 121,74 Eur, ktorú vyúčtoval faktúrami č. 2452393648 na sumu 83,62 eur so splatnosťou 24.7.2018 a č. 2456849210 na sumu 38,12 eur so splatnosťou 24.8.2018. Žalobca odovzdal žalovanému zariadenie Huawei 10P black a žalovaný z jeho kúpnej ceny 311 eur uhradil len časť. Žalovaný sa dostal do omeškania s platením ceny služieb a splátok za zariadenia. Žalobca upozornil žalovaného na omeškanie s platením splátok za zariadenie, za dodané služby a vyzval ho aj na úhradu zmluvnej pokuty, celkom v sume 353,24 eur. Žalovaný neuhradil cenu dodaných služieb 121,74 a zostatok kúpnej ceny za zariadenie v sume 51 eur.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie vo vzťahu k čiastočnému zamietnutiu žaloby tým, že žalobcom uplatňovaná zmluvná pokuta sa zakladá na čl. 2 ods. 2.5 dodatku k zmluve, ktorá zmluva a dodatok sú vzhľadom na formu svojho vyhotovenia typickými štandardizovanými formulárovými zmluvami, ktorých obsah nemohol žalovaný ako spotrebiteľ vopred ovplyvniť. Ustanovenie čl. 2 ods. 2.5 je obsiahnuté v texte dodatku, ktorý je vopred pripravený ako vzor a do ktorého sa len doplnia identifikačné údaje spotrebiteľa a podrobnejšia špecifikácia predmetu zmluvy vrátane doby viazanosti. Nestačí samotná argumentácia žalobcu, že žalovaný si mohol vybrať, zvoliť program, zariadenie, že mohol ovplyvniť obsah zmlúv a dodatkov. Uvedené neznamena, že žalobca uzavrel so žalovaným zmluvu individuálne. Obsah zmluvných podmienok je vypracovaný žalobcom, bez vopred určeného spotrebiteľa. Zmluvné podmienky žalobca používa opakovane, vo vzťahu k širokému okruhu spotrebiteľov. Zmluvná pokuta obsiahnutá v čl. 2 ods. 2.5 písm. a) dodatku konkrétne postihuje porušenie „povinnosti včas a riadne uhradiť cenu za služby“ alebo „povinnosti uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči žalobcovi“ alebo „povinnosť uhradiť včas a riadne žalobcovi inú platbu, ktorú je povinný platiť žalobcov“. V dotknutom ustanovení sa však nezohľadňuje ani dĺžka omeškania, ani výška dlhu, či dôsledky, aké porušenie má pre žalobcu. Omeškáním s platením peňažných záväzkov totiž nedochádza k automatickému zániku zmluvy. Žalobca je v takom prípade naďalej oprávnený požadovať od žalovaného splnenie jeho záväzkov, predovšetkým využívanie služieb a platenie za ich poskytovanie až do konca doby viazanosti, prípadne aj dlhšie, kým nedôjde k ukončeniu zmluvy iným spôsobom, napríklad výpoveďou. Nárok na zmluvnú pokutu by takto vznikol aj v prípade krátkodobého omeškania s akoukoľvek minimálnou sumou, čo len sotva možno považovať za adekvátny spôsob zabezpečenia nároku dodávateľa voči spotrebiteľovi na zaplatenie dlžnej sumy, ktorý by zohľadňoval rozsah a intenzitu porušenia. Postupné znižovanie zmluvnej pokuty teda závisí len od dĺžky trvania zmluvného vzťahu a doby viazanosti. Mechanické vypočítavanie zmluvnej pokuty, ktoré závisí len od objektívnej právnej skutočnosti (plynutie času) a nezohľadňuje okolnosti konkrétneho prípadu, bude vždy spojené s rizikom, že výška zmluvnej pokuty bude neprimeraná zabezpečovanej povinnosti. Takto paušálne vypočítavaná zmluvná pokuta potom predstavuje pre dodávateľa neprimerané zvýhodnenie vo vzťahu k spotrebiteľovi, čím sa narúša rovnováha, ktorú v spotrebiteľských vzťahoch požaduje ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie preto žalobu vo zvyšku tvorenou zmluvnou pokutou v sume 161,50 eur a prislúchajúcim úrokom z omeškania zamietol ako nedôvodnú.

5. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi ako čiastočne úspešnej strane voči žalovanému nárok na náhradu 51,68 % trov konania.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku II., III. podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedol, že ustanovenie § 297 druhá veta písm. b) Civilného sporového poriadku dáva možnosť súdu rozhodnúť vo veci samej bez nariadenia pojednávania, avšak len za splnenia zákonom stanovených podmienok. Prvou takouto podmienkou je jednoduchosť právneho posúdenia veci. Žalobca má za to, že v predmetnej veci táto podmienka splnená nebola, ktorá skutočnosť vyplýva aj z rôznorodého posudzovania podobných vecí súdmi Slovenskej republiky. Ďalším kritériom je nespornosť tvrdení strán. V prípade, že sa žalovaný k žalobe nevyjadril, t. j. nevyužil prostriedky procesnej obrany a súd prvej inštancie posúdil vec ako nespornú, tak mal vychádzajúc z nesporných tvrdení žalobcu žalobe v plnom rozsahu vyhovieť. Súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti o zaplatenie sumy 161,50 eur s prísľušenstvom z dôvodu údajnej neprijateľnosti zmluvnej pokuty, keďže zmluvné dojednania o zmluvnej pokute nemožno považovať za individuálne dojednané. Toto tvrdenie však neobstojí, keď každý účastník má reálnu možnosť ovplyvniť obsah zmlúv o pripojení a ich dodatkov, resp. iných dokumentov. Účastník, ktorý sa rozhodne využívať služby žalobcu, má možnosť výberu. V prvom rade sa môže rozhodnúť, či si zvolí program s paušálom alebo s kreditom. Ďalej má možnosť nastaviť výšku mesačného paušálu, zvoliť si/kúpiť telekomunikačné zariadenie za akciovú cenu, alebo nie, a pod.. Z uvedeného vyplýva, že celý proces vzniku zmluvných

vzťahov medzi ktorýmkoľvek účastníkom a žalobcom je založený na voľbe (slobodnej vôle) daného účastníka. Či sa jedná o dobu viazanosti, značku a hodnotu telekomunikačného zariadenia, výšku paušálu, rozsah benefitov, existenciu/neexistenciu zmluvnej pokuty a jej výšky, obsah zmluvného vzťahu medzi žalobcom a účastníkom vzniká a je zostavený na základe individuálnych rozhodnutí toho-ktorého účastníka. Uvedené platí aj pre prípad žalovaného, ktorý uskutočnil individuálne voľby na základe vlastnej a slobodnej vôle, s ktorými požiadavkami žalobca súhlasil a uzatvoril predmetnú zmluvu a dodatok. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku ďalej poukázal na údajnú neprímeranosť zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta predstavuje rozdiel medzi akciovou a predajnou cenou telekomunikačného zariadenia s tým, že pokuta sa znižuje o pomernú časť za každý mesiac zmluvnej viazanosti, po ktorý žalovaný dodržal dohodnuté zmluvné podmienky. Je nepochybné, že predmetná zmluvná pokuta bola dojednaná v písomnej forme. Ďalej z dodatku vyplýva i presný výpočet porušenia zmluvných povinností, pri ktorých sa zmluvná pokuta má uplatniť. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti izoloval zmluvnú pokutu, resp. jej zabezpečovaciu funkciu, od ostatných zmluvných dojednaní. Neuhradenie mesačne vystavených faktúr spôsobuje na strane žalobcu škodu, a to vo výške rozdielu medzi akciovou a predajnou cenou telekomunikačného zariadenia. Tým je daná akcesorická povaha ako aj primeranosť zmluvnej pokuty v prípade porušenia povinností v zmysle bodu 2.5 a) predmetného dodatku. Na základe uvedeného má žalobca za to, že súd prvej inštancie rozhodol nesprávne, keď nárok žalobcu na zaplatenie sumy vo výške 161,50 eur spolu s úrokom z omeškania zamietol. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie v plnom rozsahu.

7. Žalovaný odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa nevyjadril.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok v napadnutých výrokoch v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď deň verejného vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu (§ 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku II. (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a pre zmenu rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o nároku na náhradu trov konania (§ 388 Civilného sporového poriadku).

9. Predmetom konania je požiadavka žalobcu na zaplatenie sumy 334,24 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 334,24 eur od 30.12.2018 do zaplatenia. Už právoplatným výrokom I. rozsudku (§ 367 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku) súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 172,74 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 172,74 eur od 30.12.2018 do zaplatenia a odvolaním napadnutým výrokom II. rozsudku súd prvej inštancie žalobu o zaplatenie sumy 161,50 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 161,50 eur od 30.12.2018 do zaplatenia zamietol. Už právoplatným dopĺňacím rozsudkom č. k. 8Csp/29/2020-155 zo dňa 10.1.2022 (§ 226 Civilného sporového poriadku) súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 51,00 eur od 30.12.2018 do zaplatenia. Súd prvej inštancie vychádzajúc z výsledkov dokazovania dospel (mimo iného) k záveru, že v súdenom spore nie je opodstatnená požiadavka žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 161,50 eur s príslušenstvom, keďže medzi zmluvnými stranami nedošlo k individuálnej dohode o výške zmluvnej pokuty a dohoda o zmluvnej pokute predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v časti, ktorou bola žaloba vo zvyšku zamietnutá.

10. Odvolací súd v zmysle ustanovení § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku, keďže

jeho argumentácia bola vecne správna, objektívna, presvedčivá a v neposlednom rade v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou, pričom rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria jeden celok.

11. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku v časti, ktorou žalobu vo zvyšku zamietol. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

12. Ako prvé žalobca namietal, že v dôsledku nenariadenia pojednávania vo veci súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie na prejednanie veci nenariadil pojednávanie, ale došlo k verejnému vyhláseniu preskúmaného rozsudku dňa 8.2.2021, ktoré bolo vopred oznámené vyvesením na úradnej tabuli a webovej stránke súdu prvej inštancie, pričom podľa zápisnice o verejnom vyhlásení rozsudku súd prvej inštancie vyhlásil výrok rozsudku v znení, v akom je obsiahnutý v písomnom vyhotovení predmetného rozsudku. V tomto prípade bolo tak pre rozhodnutie odvolacieho súdu významné predovšetkým vyriešiť si najskôr tú procesnoprávnu otázku, či súd prvej inštancie mohol podľa ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku vo veci samej rozhodnúť bez nariadenia pojednávania za situácie, keď dospel k záveru o nedôvodnosti uplatnenej zmluvnej pokuty pre neprijateľné zmluvné dojednanie.

13. Podľa § 177 ods. 2 písm. a) Civilného sporového poriadku pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2 000 eur.

14. Podľa § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

15. Ostatné citované ustanovenie zakotvuje výnimku zo zásady ústnosti v spotrebiteľských sporoch a upravuje procesné situácie, v ktorých nie je potrebné nariadiť pojednávanie. Formulácia citovaného ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku korešponduje s ustanovením § 177 ods. 2 písm. a) Civilného sporového poriadku, pričom ich spoločnými znakmi sú jednoduché právne posúdenie veci, nespornosť skutkových tvrdení strán a bagatelný census s rozdielnou výškou. Cieľom prvých dvoch znakov je, aby pojednávanie nebolo potrebné nariaďovať v zásade v takých sporoch, kde nie je potrebné dokazovanie a nie je nevyhnutné ústne pred súdom prejednávať argumenty strán, týkajúce sa právneho posúdenia veci. Posúdiac predmetnú vec podľa vyššie citovaných procesných ustanovení odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky, aby v predmetnej veci v spotrebiteľskom spore nebolo nevyhnutné na prejednanie sporu nariadiť pojednávanie. Keďže žalovaný nevyužil možnosť vo veci sa vyjadriť, v dôsledku čoho skutkové tvrdenia žalobcu obsiahnuté v žalobe sa nestali spornými, je potrebné uzavrieť, že skutkové tvrdenia strán neboli sporné. Zároveň bola splnená i ďalšia podmienka, že išlo o otázky jednoduchého právneho posúdenia veci, keďže išlo len o plnenie z bežnej spotrebiteľskej zmluvy, vrátane posúdenia, či dojednanie strán o zmluvnej pokute je alebo nie je v súlade so zákonom, pričom nejde o posúdenie ojedinelé, ale hromadne sa opakujúce za obdobných zmluvných podmienok a posudzovanie, či žalobca pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností v žalobe aj preukázal pripojenými listinnými dôkazmi. To, že hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje zákonný limit 1.000 eur, keďže istina v danom prípade predstavuje sumu 334,24 eur, je úplne nesporné. Odvolací súd preto uzatvára, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky, aby súd prvej inštancie postupoval podľa ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku a vo veci nenariadil pojednávanie, pričom realizoval verejné vyhlásenie

rozsudku. Takýto postup súdu nemožno hodnotiť ako nesprávny, nedošlo ním k odňatiu procesných práv stranám, ani k porušeniu práva na spravodlivý proces. Táto odvolacia námietka žalobcu preto neobstojí.

16. Podľa názoru odvolacieho súdu na otázku uplatnenej zmluvnej pokuty, ktorá je predmetom posúdenia odvolacím súdom, nebolo potrebné v konaní pred súdom prvej inštancie nariadiť pojednávanie, nakoľko nebolo potrebné dokazovanie a nebolo nevyhnutné ústne pred súdom prejednať argumenty strán týkajúce sa právneho posúdenia.

17. Ďalej žalobca namietal, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, že zmluvná pokuta bola individuálne dojednaná, keďže žalovaný sa k žalobe nevyjadril, a preto mal súd prvej inštancie vychádzať z nesporných tvrdení strán. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že žalobca evidentne opomenul skutočnosť, že podmienkou toho, aby určité skutkové tvrdenia mohli byť (prípadne) posudzované ako ne/sporné, resp. ne/popreté, je najskôr samotná existencia týchto tvrdení. Zjednodušene povedané, na to, aby mohli byť tvrdenia nepopreté, musia najskôr byť. Inými slovami, len skutkové tvrdenia existujúce/predstreté v rozsahu dostačujúcom pre právnu kvalifikáciu nároku môžu byť následne hodnotené ako nesporné/nepopreté. Nie je možné nedostatok základných skutkových tvrdení konvalidovať domnienkou o nepopretí skutkových tvrdení, nakoľko predmetom konania môže byť len jednoznačne špecifikovaný/vymedzený nárok (až ten môže prípadne byť nepopretý). Žalobca však žiadne konkrétne skutkové tvrdenia o procese uzatvárania zmluvy o poskytovaní verejných služieb s dodatkom, z ktorých odvodzuje svoj nárok, nevzniesol. Je preto v okolnostiach súdnej veci bez právnej relevancie, že žalovaný skutkové tvrdenia nepoprel, keďže tieto skutkové tvrdenia o procese uzatvárania zmluvy o poskytovaní verejných služieb s dodatkom neboli predložené/vymedzené v kvalifikovanom (právnou normou požadovanom) rozsahu. Ani odvolacia námietka žalobcu o nerešpektovaní nespornosti skutkových tvrdení súdom prvej inštancie nie je opodstatnená.

18. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu, keďže žalobca pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní verejných služieb s dodatkom vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní verejných služieb s dodatkom nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Na právny vzťah založený zmluvou o poskytovaní verejných služieb s dodatkom je v prejednávanej veci potrebné aplikovať príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka). Spotrebiteľské zmluvy nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občiansko-právne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné použiť na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu nato, či ide o občiansko-právny alebo obchodno-právny vzťah.

19. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o poskytovaní verejných služieb s dodatkom (ďalej aj „Občiansky zákonník“) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah

21. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

23. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

24. Z obsahu zmluvy o poskytovaní verejných služieb s dodatkom uzavretých medzi stranami vyplýva, že text zmluvy o poskytovaní verejných služieb s dodatkom bol vopred pripravený dodávateľom pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov, zmluva o poskytovaní verejných služieb s dodatkom bola pripravená vopred v podobe predbežne formulovanej, tzv. typovej, resp. štandardnej zmluvy, pričom do zmluvy o poskytovaní verejných služieb s dodatkom sa dopisovali iba údaje individualizujúce spotrebiteľa a ním vybraný mobilný telefón, resp. koncové zariadenie, účastnícky program a služby. Žalovaný ako spotrebiteľ mal síce zrejme možnosť oboznámiť sa s dojednanými ustanoveniami pred podpisom zmluvy o poskytovaní verejných služieb s dodatkom, ale nesporne nemohol ovplyvniť ich obsah. O individuálnom dojednaní totiž nemožno hovoriť v prípade, keď si zákazník zvolí určitú formu záväzku (jednu z ponúkaných možností), avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, všeobecných podmienkach a cenníku, minimálne ich nemôže vylúčiť. Zmluvné dojednania obsiahnuté v uvedenej zmluve o poskytovaní verejných služieb s dodatkom preto s poukazom na ustanovenia § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno považovať za individuálne dojednané. Je nesporné, že žalovaný ako spotrebiteľ nemal žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah vopred dodávateľom navrhnutých a v predloženej zmluve o poskytovaní verejných služieb s dodatkom fixne formulovaných dojednaní o zmluvnej pokute. Mohol iba zmluvu o poskytovaní verejných služieb s dodatkom ako celok odmietnuť alebo ich prijať a podrobiť sa dodávateľom nanútenému dojednaniu o zmluvnej pokute. Preto bolo nevyhnutným v súlade s ustanovením § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka predmetnú zmluvnú podmienku nepovažovať za individuálne dojednanú.

25. Argumentáciu žalobcu v odvolaní, že každý účastník má reálnu možnosť ovplyvniť obsah zmluvy o pripojení a jej dodatku, resp. iných dokumentov, keďže má možnosť výberu služieb žalobcu, v prvom rade sa môže rozhodnúť, či si zvolí program s paušálom alebo s kreditom, ďalej má možnosť nastaviť výšku mesačného paušálu, zvoliť si telekomunikačné zariadenie za akciovú cenu alebo nie a celý proces vzniku zmluvných vzťahov, medzi ktorýmkoľvek účastníkom a žalobcom je založený na slobodnej voľbe daného účastníka, neznamená v zmysle vyššie uvedeného, že ide o individuálne dojednania a názor žalobcu o tom, že dohoda o zmluvnej pokute bola individuálne dojednaná, nebol správny.

26. Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná, lebo sa jedná o štandardnú typovú zmluvu, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Článkom 38 Charty základných práv Európskej únie, podľa ktorého štáty Európskej únie zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, a preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Žalobca ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým svoje služby poskytuje, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľom sa bude správať s náležitou odbornou starostlivosťou. Dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná.

27. Napokon žalobca namietal, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru o neprimeranosti zmluvnej pokuty. Žalobca v tejto súvislosti namietal to, že zmluvná pokuta má klesajúcu tendenciu, t. j. že výška zmluvnej pokuty sa primerane znižuje o pomernú časť za každý mesiac zmluvnej viazanosti, po ktorý žalovaný dodržal dohodnuté zmluvné podmienky.

28. Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že zmluvná pokuta je jedným z právnych prostriedkov zabezpečenia záväzku. Má funkciu sankčnú, preventívnu a uhradovaciu. Sankčný charakter zmluvnej pokuty znamená najmä, že postihuje toho účastníka, ktorý poruší zmluvnú povinnosť nepriaznivým následkom, a to v podobe vzniku ďalšej povinnosti zaplatiť peňažnú čiastku v dohodnutej výške. Občiansky zákonník neobsahuje úpravu o výške zmluvnej pokuty a ani o spôsobe jej určenia. Výška zmluvnej pokuty ale musí spĺňať kritérium primeranosti (§ 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka). Sankcia (zmluvná pokuta) musí byť primeraná vo vzťahu k porušenej povinnosti, najmä vo vzťahu k dôsledkom, aké toto porušenie má pre dodávateľa. Týmto dôsledkom musí byť primeraná zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu peňažnej náhrady pre dodávateľa za riziko, ktoré znáša v dôsledku nesplnenia povinnosti.

29. V prejednáwanej veci bolo dojednanie o zmluvnej pokute súčasťou dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb, riadne podpísanom zmluvnými stranami, v bode 2.5. písm. a) dodatku uzavretého k zmluve o poskytovaní verejných služieb, podľa ktorého si je účastník vedomý, že mu je mobilný telefón predávaný za kúpnu cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.2 dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi

spotrebiteľskou (trhovou) cenou mobilného telefónu a poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny len z toho dôvodu, že účastník sa zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení dodatku po dobu dohodnutú v tomto dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu, ako ja na prípadný obsah Prílohy č. dodatku, by spôsobilo, že podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu). Ak teda účastník počas doby viazanosti poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za poskytnuté služby, je povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 228 eur, pričom výška zmluvnej pokuty sa bude postupne znižovať v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti.

30. Zo žaloby žalobcu je zrejmé, že žalobca si ňou uplatnil zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 161,50 eur z dôvodu, že žalovaný porušil povinnosť účastníka platiť cenu za služby riadne a včas, čomu zodpovedá dojednanie o zmluvnej pokute v bode 2.5 písm. a) dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb. Podľa názoru odvolacieho súdu povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu tak vzniká už v tom momente, kedy účastník nesplní túto povinnosť, bez ohľadu na následky, ktoré to bude mať na zmluvu o poskytovaní verejných služieb s dodatkom, teda či dôjde k ukončeniu právneho vzťahu zo zmlúv alebo nie. Z obsahu bodu 2.5 písm. a) dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb vyplýva, že výška zmluvnej pokuty je určená sumou 228 eur, ako rozdiel medzi trhovou cenou mobilného telefónu a zľavnenou cenou mobilného telefónu na základe dodatku, pričom výška zmluvnej pokuty sa bude postupne znižovať v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Na účely krytia tohto výpadku je dohodnutá doba viazanosti v kombinácii s povinnosťou účastníka mať po celú dobu trvania aktivovaný určitý účastnícky program s určitým minimálnym mesačným paušálom. Znamená to, že účastník každý mesiac neplatí len za skutočne využité služby, ale platí určitú fixnú sumu bez ohľadu na to, či a v akom rozsahu komunikačné služby využíva. Taká úprava je samozrejme opodstatnená práve poskytnutou zľavou z ceny telekomunikačného zariadenia. Ak dôjde k zániku zmluvy, zaniká doba viazanosti a žalobca tak nemá iný prostriedok na kompenzáciu poskytnutej zľavy, než zmluvnú pokutu. Porušenie povinnosti účastníka platiť za poskytnuté služby totiž samo osebe tento hospodársky model žalobcu nenarušuje, resp. nenarušuje ho do tej miery, aby to znamenalo potrebu kompenzovať celú zľavu z ceny mobilného telefónu zmluvnou pokutou.

31. Je vecou žalobcu, aké rozhodujúce skutkové tvrdenia v žalobe uvedie, pričom povinnosťou súdu je vychádzať len zo skutkových tvrdení žalobcu. Pokiaľ teda žalobca odôvodnil uplatnenie zmluvnej pokuty len tým, že žalovaný neplatil za poskytnuté služby riadne a včas, mohol súd posudzovať dôvodnosť uplatnenej zmluvnej pokuty len na tomto skutkovom základe. Z uvedených dôvodov tak výška zmluvnej pokuty v sume rozdielu spotrebiteľskej (trhovej) mobilného telefónu a zľavnenej ceny mobilného telefónu podľa dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb nemôže byť považovaná za primeranú v prípade, ak porušenie zmluvy o poskytovaní verejných služieb s dodatkom spočíva len v tom, že účastník počas jej trvania poruší svoju platobnú povinnosť, a to bez ohľadu na dobu, po ktorú je účastník v omeškaní (môže ísť aj o omeškanie hoci len o 1 deň) a bez ohľadu na výšku sumy omeškania (môže ísť aj o omeškanie hoci len o 1 cent) a pritom súčasne nedôjde k ukončeniu zmluvy, teda nedôjde k naplneniu (hospodárskeho) účelu, ktorý sa sleduje takto určenou výškou zmluvnej pokuty.

32. Ustanovenie dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb, ktoré takúto zmluvnú pokutu upravuje (v preskúmvanej veci ide len o bod 2.5 písm. a), keďže dôvod uvedený v bode 2.5 písm. b) nebol žalobcom uplatnený a ani súdom posudzovaný), tak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech účastníka (spotrebiteľa) tým, že od spotrebiteľa vyžaduje zaplatenie neprímerane vysokej sumy ako sankcie, v dôsledku čoho ide o neprijateľnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 ods. 1, ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, ktorá je podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Neplatnosť má za následok, že nie je možné využiť ani moderačné právo súdu upravené v ustanovení § 545a Občianskeho zákonníka, keďže ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka má ako *lex specialis* v spotrebiteľských vzťahoch prednosť pred ustanovením § 545a Občianskeho zákonníka. Okrem toho by však moderácia neprijateľnej zmluvnej podmienky na prípustnú výšku odporovala aj zásade efektivity európskeho práva, pretože by bránila efektívnemu presadeniu cieľa sledovaného Smernicou Rady 93/13/EHA z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (pozri rozsudok Súdneho dvora EÚ z 22. januára 2015 v spojených veciach C-482/13, Unicaja Banco, a C-484, 485 a 487/13, Caxabank).

33. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd uzatvára, zhodne so súdom prvej inštancie, že predmetná zmluvná podmienka v podobe dojednania o zmluvnej pokute, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Z neplatnej zmluvnej podmienky tak nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť.

34. Z dôvodu, že odvolacie dôvody žalobcu boli neopodstatnené a neboli zistené ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal odvolací súd prihliadnuť z tzv. úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku II. podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku ako vecne správny potvrdil.

35. Ďalej zostal predmetom prieskumu odvolacieho súdu i napadnutý výrok III. o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie v rozsudku napadnutom odvolaním (mimo iného) vo výroku o nároku na náhradu trov konania konštatoval, že žalobca mal v predmetnej veci čiastočný úspech, a preto mu súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 51,68 %.

36. Podľa § 255 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa úspechu vo veci (ods. 1). Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (ods. 2).

37. Podľa § 262 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (ods. 1). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (ods. 2).

38. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konanie, ktorá je premietnutá v ustanovení § 255 Civilného sporového poriadku ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania, pričom úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Zásada úspechu vo veci je doplnená zásadou zodpovednosti za zavinenie, ktorá je vyjadrená ustanovením § 256 Civilného sporového poriadku. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konania sa uplatní tak, že neúspešná strana je povinná nahraďiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Ide o náhradu všetkých trov, ktoré sú preukázané, odôvodnené, účelne vynaložené a ktoré vznikli v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom (t. j. víťazstvom) v spore. Úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Plný úspech v spore môže mať žalobca aj žalovaný. Žalobca má plný úspech v spore, ak súd jeho žalobe v celom rozsahu vyhovie. Žalovaný má plný úspech v spore, ak bola žaloba žalobcu v celom rozsahu zamietnutá. Ak žiadna zo strán nemala v spore plný úspech, má každá z nich úspech čiastočný, t. j. každá zo strán sporu (žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Ak mala strana úspech v spore len čiastočný, potom sa náhrada trov pomerne rozdelí. Aby čiastočný úspech založil nárok na čiastočnú náhradu trov konania, musí to byť prevažujúci úspech, teda aby po porovnaní procesnej úspešnosti oboch sporových strán zostala ešte suma opodstatňujúca záver o prevažujúcom úspechu jednej zo strán sporu.

39. Pomer rozdelenia náhrady trov konania je odrazom reálneho výsledku sporu a zodpovedá pomeru víťazstva strany vo veci samej zníženého o pomernú časť jej neúspechu. Pomer úspechu a neúspechu sa vždy určuje k celému predmetu konania a časť, ktorá sa prekrýva, sa odpočíta. Znamená to, že nárok na čiastočnú náhradu trov konania sa vypočíta tak, že úspech strany, ktorej vzniká povinnosť na náhradu trov konania, sa odpočíta od úspechu strany, ktorej vzniká právo na náhradu trov konania a výsledok potom zakladá pomerný nárok na náhradu trov konania účelne vynaložených na uplatňovanie alebo bránenie práva.

40. Súd prvej inštancie síce postupoval v zmysle vyššie uvedenej zásady, keď posudzoval vzájomný pomer úspechu a neúspechu procesných strán, jeho záver však z uskutočneného výpočtu nebol správny. Z uplatneného nároku v sume 334,24 eur s príslušenstvom bolo žalobcovi priznaných 172,74 eur s príslušenstvom a vo zvyšku o zaplatenie 161,50 eur s príslušenstvom bola žaloba zamietnutá. Tzv. hrubý

úspech žalobcu predstavuje 51,68 % ($172,74 : 334,24 \times 100 = 51,68$ %) a tzv. hrubý úspech žalovaného predstavuje 48,32 % ($161,50 : 334,24 \times 100 = 48,32$ %). Rozdiel v úspechu oboch procesných strán potom predstavuje prevažný čistý úspech žalobcu v rozsahu rozdielu oboch percentuálnych vyjadrení hrubého úspechu strán, teda 3,36 % ($51,68$ % - $48,32$ %). Takto potom podľa výsledku konania prináleží žalobcovi voči žalovanému v zmysle ustanovenia § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie práve v rozsahu 3,36 %.

41. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd v súlade s ustanovením § 388 Civilného sporového poriadku rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o nároku na náhradu trov konania zmenil tak, že priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 3,36 %. O výške náhrady trov konania pred súdom prvej inštancie rozhodne postupom podľa ustanovenia § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku.

42. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a contrario Civilného sporového poriadku tak, že plne úspešnému žalovanému nepriznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z Článku 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku zakotvujúceho procesnú ekonomiu, keďže rozhodovanie postupom podľa ustanovenia § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku najskôr o nároku na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, že žalovanému žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného sporového konania.

43. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).